



Dawda Stichting Gambia

Nieuwsbrief 47, oktober 2024

Cash Project VDC Somita, in samenwerking met Wilde Ganzen.

Gewoon contant geld geven?

Bij het maken van een nieuwsbrief kijken we meestal terug naar de afgelopen periode, naar hetgeen er allemaal gebeurd is. Maar soms is het belangrijker om eerst naar nu, naar het heden en naar de toekomst, te kijken. Waar worden we dagelijks mee geconfronteerd. Er gaat geen dag voorbij of Ter Apel verschijnt op onze TV. We kunnen de bijbehorende tekst bijna dromen. "Ter Apel zit vol, weer dreigen velen buiten te moeten slapen. Tijdelijke opvang voor 1 nacht gevonden in een sportzaal".

De uitzending begint bijna altijd met een bus, waaruit mensen, bepak met koffers en tassen, stappen. Sommige zijn keurig gekleed en hebben koffers bij zich, anderen hebben hun schamele bagage in een tas van de Action gepropt. Een veel gemaakte opmerking is dan "kijk eens hoe ze daar staan, keurig gekleed, met een koffer, het lijkt wel of ze op vakantie zijn".

Maar laten *wij* eens proberen om alles wat we bezitten in één koffer te stoppen met de wetenschap dat we niet meer naar huis en haard zullen terugkeren.

De afkomst van de mensen is veelzijdig, uit Syrië, Afghanistan, Ethiopië, Somalië, vele andere Afrikaanse landen. De meesten zijn ontheemd door oorlog en geweld, anderen zijn economische vluchtelingen, oftewel zoals ze vaak genoemd worden: gelukszoekers. Maar het zijn allemaal vluchtelingen, op zoek naar een toekomst.

Iedereen heeft hier, terecht, zijn eigen mening over, wie moeten we binnen laten en wie niet.

Oorlogen en geweld kunnen we vanuit Nederland niet stoppen, de consequentie is dan ook dat de stroom vluchtelingen uit de betreffende landen niet zal ophouden.

De andere stroom vluchtelingen zal ook blijven doorgaan. De verschillen en kansen in de wereld zijn te groot om dit te stoppen. Zolang mensen geen zicht hebben op een eigen onafhankelijke toekomst, zonder honger, zonder uitzichtloosheid, blijven ze komen.

De oplossing lijkt in feite vrij simpel. Zorg dat er geen oorlog meer is, zorg dat de mensen zich in hun eigen kunnen ontwikkelen en een toekomst kunnen opbouwen.

We weten inmiddels allemaal dat het een illusie is dat we oorlogen kunnen stoppen. Maar kunnen we armoede stoppen of is het allemaal al zo ver dat dit te laat is?

Iedereen die zich op een of andere manier bezighoudt met “ontwikkelingssamenwerking” weet dat het nog niet te laat is, maar dat de klok hard door tikt. We moeten iets vinden om de verschillen in de wereld te verkleinen. Nu groeit dit alleen maar.

De oorlogsvluchtelingen weten dat ze hier niet meer overvallen worden door bombardementen en geweld. De gelukszoekers, de economische vluchtelingen, hebben geen idee wat ze hier te wachten staat. Vaak zien we foto's van overvolle boten met honderden Afrikaanse mensen, vaak jongens. Kijk eens niet naar de groep, maar kijk eens naar een individu, kijk eens naar zijn ogen, de lege blik van angst. Kijk ook eens naar een iemand die gered is en in een deken gewikkeld in een rij met lotgenoten zit te wachten op hetgeen gaat komen.

Zouden al deze mensen de gevaarlijke tocht begonnen zijn als ze in eigen land, in hun eigen omgeving, kansen hadden gehad op een menswaardig leven, op een toekomst, op hun recht tot zelfontwikkeling?

Somita

Onze samenwerking met Somita dateert al vanaf 2007. We hebben heel veel geleerd. In het begin was van samenwerking nog geen sprake, het initiatief lag bij ons, althans dat dachten wij. Langzaam, na heel veel praten en vooral luisteren naar de lokale bevolking, werd het samenwerken. Na nog meer luisteren en terugkijken werd onze rol steeds meer faciliterend. Faciliteren betekende ook vooral loslaten. Vol trots kunnen we constateren dat veel opgestarte projecten nog steeds volop floreren. Dit geldt ook voor projecten welke geheel uit de “koker” komen van de bevolking zelf. Bijna alle projecten leveren inkomen op voor het dorp en zijn doorlopend.

Een heel belangrijk project is de micro kredieten bank. Het idee is vrij simpel en algemeen bekend. Het heeft de lokale economie een enorme impuls gegeven. Een van de vele projecten is de markthal, met meer dan 30 winkeltjes en 60 markttafels. De huur van de markthal wordt gebruikt om medicijnen voor de clinic te kopen en andere uitgaven voor het dorp. Om een handeltje te kunnen drijven in de markthal is vaak een startkapitaal nodig, hoe meer handel in de markthal, hoe groter de bedrijvigheid. Bij de tegenover gelegen micro krediet bank kan men een kleine lening afsluiten om een handeltje te starten of een bedrijfje op te zetten. Tal van inwoners van Somita hebben hiervan gebruik gemaakt, niet alleen ten behoeve van de markthal.

In de loop van de jaren zijn er meer dan 1.500 micro kredieten verstrekt, met een terugbetalingsratio van 100%. De rente vloeide niet naar de bank, maar werd gebruikt om schoolgeld te betalen voor 150 kinderen, waarvan de ouders dit niet konden. Nu wordt de rente gebruikt om medicijnen te kopen voor de lokale clinic.

De ontwikkeling van de bank heeft een bijzonder verloop gehad. Het doel van een micro kredieten bank is in eerste instantie mensen de gelegenheid geven om toegang te krijgen tot de financiële markten, ordinair is dit geld lenen. Maar de doelstelling is niet om afhankelijkheid te kweken en de mensen vast te “ketenen” aan kredietverlening. Om in aanmerking te komen voor een lening moest er een business plan gemaakt worden. Dit betekende dat men ging na denken over hoe hun handeltje op te zetten, om er iets aan over te houden, in eerste instantie om de rente te kunnen betalen en de lening te kunnen aflossen. Laten we dit zelfontwikkeling noemen, maar beter is eigenwaarde kweken.

Gedurende het traject bleek dat men geld ging overhouden. Dit resulteerde in een afname van het aantal leningen, hetgeen ons in eerste instantie erg verbaasde. Maar wat bleek de afname ging gepaard met een gelijke stijging van het aantal spaarrekeningen. Slechts een aantal mensen had nog behoefte aan een krediet. Het bankkapitaal kon hierdoor met 75% worden afgebouwd. Hoe vreemd het in eerste instantie ook klikt, de doelstelling van de micro kredieten bank was bereikt.

Dit was voor ons een eye-opener. We hadden ons gefocust op grote projecten en via een achterdeur 1.500 kleine projecten gerealiseerd, of beter gezegd, de mensen in Somita hebben dit gedaan, wij hebben het gefaciliteerd. De kredietaanvragen werden door Somita zelf beoordeeld.

Deze ontwikkeling vormt de basis voor onze verdere projectplanning. De Corona tijd heeft hier ook aan bijgedragen. Wilde Ganzen initieerde in deze periode een Corona project. Doelstelling was om op korte termijn een project op te zetten met name gericht op voedselverstreking. In Somita is dit op een zeer succesvolle manier opgepakt en het project loopt nog steeds, nu geheel op eigen kracht van het dorp.

Er is een community shop opgericht waar men allerlei zaken, zoals rijst, olie, zaden etc. kan kopen tegen lagere prijzen dan de marktprijs. Wij hebben het project in eerste instantie gefaciliteerd, onze investering is allang terug betaald.

Dit was voor ons de reden om nog een stap verder te gaan. Waarom alles in een projectvorm gieten. Waarom niet gewoon geld geven en de besteding aan de mensen overlaten.

We hebben dit uitvoerig met het VDC, het Village Development Comité, besproken en nadat het even moest bezinken is het voortvarend opgepakt. Onze cash-projecten zijn erg simpel: geef geld aan een groep, zonder verdere voorwaarden, dus geen terugbetaling, geen bestedingsdoel, geen rapportage.

Inmiddels zijn de eerste 5 cash-projecten opgestart, 3 in Somita en 2 in Tumani Tenda. Ondanks dat we geen terugkoppeling hebben gevraagd, hebben we deze wel gehad. De 3 vrouwen groepen in Somita wisten binnen 1 jaar het ingelegde kapitaal met 50% te vermeerderen, eigen opnames van te doen en andere uitgaven. Een groep, een Kafou, dit is een wijk van het dorp, bestaat gemiddeld uit 150/200 vrouwen. Om elkaar als groep niet in het vaarwater te zitten werd er onderling ook overlegd, hetgeen de onderlinge samenwerking bevorderde. De groepen voeren hun eigen administratie en beheer en kunnen daar waar nodig terugvallen op onze lokale projectmanager Bakary.

Cash-projecten zijn gebaseerd op vertrouwen en loslaten. Bijzonder was dat bij het opstarten van de cash-projecten de dank van de vrouwen niet uitging naar het ontvangen van het geld, maar naar het verkrijgen van de mogelijkheid om te laten zien wat ze kunnen, naar het versterken van hun eigenwaarde.

Voor de toekomst gaan we verder met deze projecten, waarbij ook andere groepen, jongeren, betrokken gaan worden.

Cash-project VDC Somita

Een volgende stap is een cash-project voor het hele dorp. Het VDC heeft allang bewezen dat ze hiermee om kunnen gaan. In feite is de huidige manier van samenwerking met hen al een gelijksoortig project. We zijn bijzonder blij dat ook Wilde Ganzen, welke al 2 maal Somita bezocht hebben, dit project als een soort pilot willen gaan oppakken.

Het VDC Somita maakt een 3 jaarlijks Strategisch Ontwikkeling Plan, SDP, waarin ze terugblikken op de ontwikkelingen van de afgelopen jaren en vooruitkijken. Bij dit plan wordt de gehele bevolking op een democratische wijze betrokken. Plannen en projecten voor de komende 3 jaar worden benoemd en krijgen ieder een prioriteit. Hieruit ontstaan projectaanvragen, waarvoor men de benodigde middelen gaat zoeken.

De bevolking heeft dus zelf al bepaald welke prioriteiten er zijn en moet dan in feite zich gaan verantwoorden over deze besluitvorming richting de sponsor. Hiermee ontnemen je ze een deel van hun zelfbeschikking.

Door jaarlijks een vrij te besteden bedrag beschikbaar te stellen aan het VDC kunnen ze zelf hun democratisch gekozen doelen realiseren. Het Cash-project VDC Somita is een project waarbij het VDC gedurende 3 jaar een bedrag krijgt. De opzet is dat het besteed moet worden aan in het SDP benoemde projecten, maar het kan ook gebruikt worden voor andere noodzakelijke uitgaven. In principe geldt hierbij: verantwoording achteraf. Dit laatste wijkt af ten opzichte van de andere kleinschalige cash-projecten, waarbij geen verantwoording noodzakelijk is. Het is logisch dat samenwerking met Wilde Ganzen, als grote overkoepelende organisatie, een strakkere regie benodigd. Maar het principe blijft overeind staan, de ontvanger bepaalt waaraan het wordt uitgegeven.

Mochten jullie het Cash-project VDC Somita willen ondersteunen, dan kan dit op rekening NL53ABNA0561525234, t.n.v. Dawda Stichting Gambia. Na de definitieve goedkering van het project zal Wilde Ganzen jullie en onze inleg vermeerderen met 50%. Onze stichting heeft net als Wilde Ganzen de ANBI-status, waardoor giften binnen de fiscale spelregels aftrekbaar zijn.

Bedankt en we hopen ook dat jullie de mensen in Somita ook in de toekomst willen blijven steunen.

eric@corstjens.nu / dawdasg@gmail.com / WWW.DAWDASG.NL .

tel.nr.: 06 37470520

Eric en Mariëtte Corstjens, Frank Lamers en Peter Janssen.

